

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.428.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11932 Pana Posła Janusza Cichonia, w sprawie zmian w zasiłkach, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie należy podkreślić, że pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą umożliwić osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, którym nie są one w stanie sprostać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i wymiar udzielonego z pomocy społecznej świadczenia winny odpowiadać okolicznościom uzasadniającym jego przyznanie, a potrzeby osób i rodzin z niego korzystających uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Pomoc państwa ma zatem charakter subsydiarny, tj. dopuszcza się interwencję organów państwa tylko w takich przypadkach, w których osoba lub rodzina rzeczywiście nie mają możliwości samodzielnego przezwycięzania trudności życiowych.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, a w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
- kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Należy zauważyć, że katalog obciążeń pomniejszających dochód, jak i katalog przychodów odliczanych od dochodu określony w art. 8 ust. 3 i 4 oraz 4a ustawy jest na gruncie tej ustawy zamknięty, a co za tym idzie – każdy pozostały rodzaj dochodu niewymieniony we wskazanych regulacjach należy wliczyć do dochodu osoby/rodziny. I tak, w aktualnym stanie prawnym, do dochodu ustalanego na gruncie ustawy o pomocy społecznej należy wliczyć również dodatek mieszkaniowy przyznawany w trybie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335).

W kontekście poruszonych w interpelacji kwestii podkreślić trzeba, że dodatek mieszkaniowy nie jest potrącany od przysługującej ustawowo kwoty zasiłku stałego, lecz jest wliczany do dochodu, w oparciu o który przyznaje się zasiłek stały. Niemniej zaznaczam, że kwestia definicji dochodu ustalanego na potrzeby stwierdzenia istnienia prawa do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej jest na bieżąco analizowana.

Informuję, iż 27 czerwca 2024 r. powołano¹ Zespół do spraw reformy systemu pomocy społecznej, złożony z ekspertów, praktyków oraz osób ze świata nauki. Do zadań tego ciała należy dokonanie analizy i ocena skuteczności oraz adekwatności funkcjonujących w ramach polskiego systemu pomocy społecznej rozwiązań, również w zakresie wdrażania deinstytucjonalizacji, dostępności świadczeń, usług i innych form wsparcia. Członkowie zespołu przeanalizują też sytuację pracowników systemu pomocy społecznej. Na podstawie wniosków z ich prac przygotowane zostaną propozycje reformujących ten system rozwiązań prawnych.

Jednocześnie wyjaśniam, iż wystosowany przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wniosek o wpis projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów znajduje się obecnie na etapie rozpatrywania przez Zespół do Spraw Programowania Prac Rządu. Dalsze prace legislacyjne w obszarze pomocy społecznej zostaną podjęte po dokonaniu przedmiotowego wpisu.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

¹ Zarządzenie nr 24 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw reformy systemu pomocy społecznej (Dz. Urz. MRPiPS z 2024 r. poz. 24).